

Iniciativa empresarial per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya

Proposta per a la creació a Catalunya d'un organisme de referència per al desenvolupament de la Responsabilitat Social de les Empreses

El Grup de Treball de Responsabilitat Social de les Empreses de la Cambra de Comerç de Barcelona ha elaborat la següent proposta a partir del projecte definit en el mandat anterior.

L'empresa catalana **respon** als reptes de la societat apostant per crear valor econòmic i social amb un model que integri la competitivitat i la responsabilitat social

1. Què es pretén?

- Crear un organisme que impliqui les empreses i les organitzacions empresarials més compromeses amb la Responsabilitat Social, amb l'objectiu de promoure un **salt qualitatiu i quantitatiu de l'RSE a Catalunya**.
- És un projecte de país vinculat a la competitivitat sostenible de les empreses, que focalitza l'RSE com a factor estratègic i cultural de les empreses.
- La Missió és treballar per l'**excel·lència social** d'empreses i organitzacions presents a Catalunya que desenvolupen cultures organitzatives i estratègies corporatives orientades a la **competitivitat sostenible**. Cal **repensar com fer empresa al segle XXI** millorant la relació amb l'entorn i els grups d'interès.
- Es pretén esdevenir **el centre de referència a Catalunya** en gestió empresarial socialment responsable i **un actor internacional de prestigi** en la matèria.
- Oferir l'**espai de trobada** i col·laboració entre empreses de sectors, territoris i dimensions diverses, per tal de construir una iniciativa que sigui de servei per a una gran **diversitat d'empreses** sabent captar el sentit diferencial que l'RSE pot tenir en cadascuna.

2. Com es formalitzarà?

- El Consell de Cambres de Catalunya assumirà el lideratge formal de la iniciativa, amb la col·laboració d'altres **organitzacions representatives de les empreses catalanes**, al costat de les empreses que vulguin estar al capdavant des del primer moment.
- Es preveu comptar amb la implicació inicial d'unes **30 empreses** i organitzacions.
- Començarà a funcionar com a programa, amb marca, objectius i pressupost, amb la intenció d'esdevenir una fundació més endavant.
- Aportació de 1.000 / 3.000 euros (pime / gran) per al 2014.

3. D'on sorgeix?

- La iniciativa per a crear aquest organisme es ve treballant tant a nivell de continguts com d'objectius des del 2007, debatent-se entre empreses i altres organismes empresarials. El projecte es va definir en el **mandat anterior** dins el Grup de Treball d'RSE de la Cambra de Comerç de Barcelona i la seva implementació és un repte d'aquest mandat.
- Tant en el moment inicial com actualment, la iniciativa ha respost a l'interès dels governs de la Generalitat. Com s'afirma a la Comunicació de la Comissió Europea, "*el desenvolupament de l'RSE l'han de liderar les pròpies empreses. Els poders públics han d'exercir un paper de suport*".
- Al llarg d'aquest període, des del Consell de Cambres s'han posat en marxa dos programes d'RSE: RSE.Pime, tRanSparÈncia, a més del programa internacional Cogita. El sentit positiu dels dos programes adreçats a les empreses catalanes apunta cap a l'oportunitat de donar-los continuïtat de manera que quedin integrats com un actiu significatiu dins les actuacions a fer en el marc d'aquesta iniciativa.
 - RSE.Pime (2008-09): va facilitar l'acompanyament personalitzat a 29 pimes, facilitant així la incorporació de criteris de RSE en els sistemes de gestió empresarials.
 - tRanSparÈncia (2011-12): implantació de l'RSE en la cadena de proveïment de grans empreses catalanes o que operen a Catalunya, amb la col·laboració del GRI.. 64 pimes catalanes convidades per 11 grans empreses han après a gestionar l'RSE i han elaborat la seva primera memòria d'RSE.
 - Cogita (2012-14): programa europeu amb la participació de Catalunya i 12 territoris més per afavorir la implantació de plans de foment i desenvolupament de l'RSE en el territori.

4. Què és la Responsabilitat Social?

- Cap empresa ni cap economia podrà liderar els mercats si no integra els grans reptes que planteja la societat. **Els millors resultats van vinculats a les millors maneres d'operar. Avançar cap a una competitivitat sostenible i socialment responsable és un repte d'excel·lència per a les millors empreses i per als països que vulguin ser capdavanters.**
- La Comissió Europea defineix l'RSE com «*la responsabilitat de les empreses pels seus impactes en la societat*». L'RSE és la *integració de les inquietuds socials, ambientals, ètiques, de drets humans i de consumidors en les operacions empresarials i l'estratègia bàsica*, per tal de maximitzar les oportunitats de crear valor compartit i de minimitzar els impactes adversos. A Europa l'RSE ha format part de l'estratègia de Lisboa per desenvolupar una economia del coneixement i ara, en l'estratègia renovada Europa 2020, l'RS torna a adquirir un protagonisme.
- Sovint es resumeix el contingut de l'RSE en les tres P: People, Planet & Profit. De manera més desglossada, l'RSE focalitza cinc grans àrees, que agrupen els aspectes que centren el nostre interès:
 - Impactes Econòmics
 - Impactes Ambientals
 - Impactes Laborals
 - Impactes Socials
 - Bon Govern

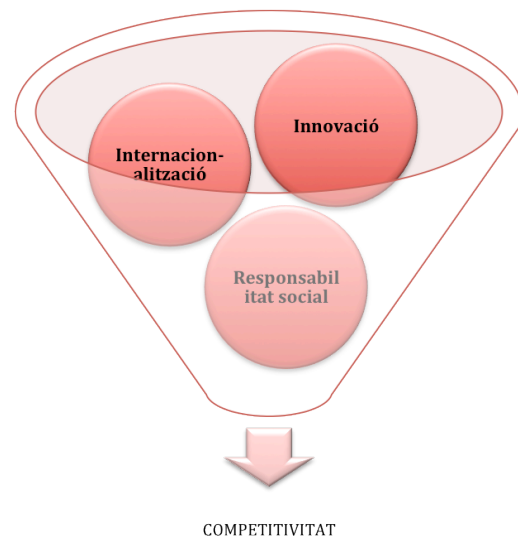

En el marc del projecte no es pretén tant entrar en el detall de cadascuna d'aquestes matèries, que pot tenir partners especialitzats, sinó fer un enfocament global sobre com l'RSE es pot gestionar i desenvolupar millor des de l'òptica empresarial.

- L'RSE no és un enfocament filantròpic sinó un **aspecte central en el gestió empresarial de les empreses més avançades** d'arreu del món, ja que redueix riscos, millora la competitivitat, permet la diferenciació, i genera la confiança dels grups d'interès i de la societat en general, a partir d'una major capacitat de **gestionar els actius intangibles** que aporten valor a l'empresa.
- Els compromisos empresarials en RSE comencen a demostrar el seu potencial de canvi i font d'**avantatges competitiu**s. Els comportaments corporatius socialment més responsables es poden situar com un element central per a una **economia sostenible en el segle XXI**.

5. Per què és estratègic?

- És un **projecte de país** i pot ser un **projecte de referència** en la capacitat de mostrar una **implicació de l'empresariat en la societat**, i **millorar la reputació de l'activitat empresarial**, una manera d'articular la **col·laboració entre el sectors privat, públic i social**, i una opció per un model de país que incorpori reptes compartits i millor **governança**.
- El potencial de l'RSE a Catalunya ha de permetre vincular aquest enfocament com un atribut de la **marca-país**, projectant Catalunya com a territori que incorpora aquests actius. Empreses, govern, universitats, escoles de negoci... se'n veuran afavorides.
- Els grans reptes de l'economia catalana són la **innovació** i la **internacionalització**, que junt amb la responsabilitat social afavoriran un model de competitivitat més sostenible i adaptada als reptes de la nova societat i la nova economia.
- Els països més desenvolupats i que lideren l'economia amb cohesió social han estat líders en el desenvolupament de l'RSE i disposen d'empreses amb major sentit del compromís social, cosa que els ha permès superar millor la crisi i evitar un major impacte en la ciutadania.

6. Hi ha una base per a la iniciativa?

- Catalunya és **un dels territoris on l'RSE té un major arrelament**, tant per les empreses que n'han fet un model de gestió, ja siguin grans o mitjanes, per la presència d'experts que han liderat la reflexió, o per les iniciatives de referència que han afavorit que moltes pimes s'hagin afegit a la gestió de l'RSE. A més, el desenvolupament de l'RSE com a concepte modern és **hereva de tota una tradició històrica de l'empresa catalana**, sovint amb un model familiar, que ha mostrat el seu compromís amb la societat.

➤ Pel fet de ser un dels territoris del món amb més pimes compromeses, el Global Reporting Initiative (GRI), l'organisme de referència a nivell mundial, va escollir Catalunya com a territori on desenvolupar el programa tRanSparÈncia, pioner de gestió de l'RSE al llarg de la cadena de proveïment.

➤ Totes aquestes forteses no s'han visualitzat prou per manca d'institucionalització i lideratge. Atenent a la importància que aquest enfocament va adquirint arreu del món, la necessitat de construir una economia més sostenible, i fins i tot l'atenció creixent que hi presten els inversors, ens cal saber posar-ho en valor.

7. Què aporta respon.cat als diferents grups d'interès?

A. **Empreses.** **respon.cat** pretén desenvolupar l'**excel·lència social** d'empreses i organitzacions, amb l'objectiu de **millorar la competitivitat**. És un projecte de país vinculat a la competitivitat sostenible que focalitza l'RSE com a factor estratègic i cultural de les empreses. Pretén esdevenir **el centre de referència a Catalunya** en gestió empresarial socialment responsable i **un actor internacional de prestigi** en la matèria.

- **Empreses membres.** Els membres disposaran d'una plataforma permanent de trobada, formació i intercanvi per a directius i responsables d'àrea on s'abordaran aquells continguts d'RSE que tenen un caràcter més estratègic per a l'empresa. Aquest espai s'estructurarà en format de seminaris. L'aportació de continguts innovadors i d'alta qualitat anirà acompanyada de la participació i l'intercanvi per tal d'afavorir el desenvolupament de visions avançades. Seran gratuïts i restringits als socis. **respon.cat** té la vocació de podrà assumir la representació del sector davant grups d'interès
- **Empreses interessades.** Les empreses interessades a aprofundir en la gestió de l'RSE podran accedir al coneixement prenent part en les diferents activitats de capacitat o mitjançant els estudis portats a terme. També podran participar en iniciatives de suport al desenvolupament de l'RSE (com RSE.Pime o tRanSparÈncia). Aquestes accions tenen costos diferents per a membres o no membres.
- **Teixit empresarial.** **respon.cat** vol incidir en el conjunt del teixit empresarial, convidant a millorar la sensibilitat en RSE i transmetent la vinculació entre empreses sostenibles i competitivitat. Les empreses del territori seran destinatàries de campanyes de divulgació, jornades, estudis... **respon.cat** aspira a ser el portaveu del món empresarial en aquestes iniciatives en relació amb el sector públic i social..
- **Organitzacions empresarials.** **respon.cat** aspira ser l'organització de referència d'empreses i organitzacions empresarials, de cara a aquells projectes amb una dimensió de país, com per exemple fer de l'RSE una de les característiques de l'empresa catalana i visualitzar **Catalunya un Territori Socialment Responsable**, reconegut arreu del món per les seves bones pràctiques en models d'empreses i d'organitzacions diverses, i per la capacitat de **crear valor econòmic i social** alhora.

B. **Administracions.** **respon.cat** suposa per al sector públic català l'organisme de referència en matèria d'RSE, amb qui poder dialogar, consensuar estratègies o col·laborar en la seva implantació, i un important aliat en la construcció d'una marca de país que inclogui els valors de l'RSE com un atribut central. D'altra banda, les

agències públiques o empreses públiques poden participar en la iniciativa com unes organitzacions més.

- C. Organitzacions socials i agents socials.** **respon.cat** suposa per al tercer sector català i per als món sindical l'organisme de referència en matèria d'RSE, amb qui poder dialogar i col·laborar per la millora dels processos de creació de valor social. D'altra banda, algunes organitzacions no lucratives, en la seva vessant empresarial, poden estar interessades a participar en activitats formatives o iniciatives de desenvolupament. (Nota: 8 ONL van prendre part en els programes RSE.Pime i tRanSparÈncia)
- D. Ciutadania.** **respon.cat** pot ajudar a identificar com s'articulen els compromisos ciutadans de les empreses, alhora que pot ajudar a dignificar la funció empresarial i de l'emprenedoria tot posant-la al servei de la creació de valor econòmic i social. Aquestes accions podran materialitzar-se a través de les xarxes socials, mitjans de comunicació o amb accions en universitats i altres.

